

Дело C-63/23**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

6 февруари 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Juzgado Contencioso-Administrativo n.º 5 de Barcelona (Испания)

Дата на акта за преюдициално запитване:

9 януари 2023 г.

Жалбоподатели:

Sagrario

Joaquín

Prudencio

Ответник:

Subdelegación del Gobierno en Barcelona

Предмет на главното производство

Събиране на семейство — Отказ да се издаде или да се поднови разрешение за пребиваване на член на събрано семейство — Неуреден административен статут — Особено затруднено положение — Предварителна оценка на личните обстоятелства — Висш интерес на детето — Самостоятелно разрешение за пребиваване

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициално запитване за тълкуване — Член 267 ДФЕС — Съвместимост на национална правна уредба с Директива 2003/86/ЕО — Член 15, параграф 3 — Член 17 — Отказ да се издаде или да се поднови разрешение за пребиваване на член на събрано семейство — Неуреден административен статут — Особено затруднено положение — Предварителна преценка на

личните обстоятелства — Самостоятелно разрешение за пребиваване — Членове 7 и 24, член 33, параграф 1 и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз — Висш интерес на детето — Член 6, параграф 1 и член 8, параграфи 1 и 2 от Европейската конвенция за правата на човека

Преюдициалните въпроси

- 1) Трябва ли да се счита, че посоченото в член 15, параграф 3 in fine и член 17 от [Директива 2003/86/ЕО] „особено затруднено положение“ обхваща автоматично всяко положение, което засяга ненавършило пълнолетие лице и/или което е сходно с положенията, предвидени в същия член 15?
- 2) Съвместима ли е с член 15, параграф 3 in fine и член 17 от [Директива 2003/86/ЕО] национална правна уредба, която не предвижда предоставянето на самостоятелно разрешение за пребиваване, което да гарантира на членовете на събраното семейство, че няма да попаднат в хипотеза на неуреден административен статут в случаите, когато е налице посоченото особено затруднено положение?
- 3) Може ли член 15, параграф 3 in fine и член 17 от [Директива 2003/86/ЕО] да се тълкуват в смисъл, че посоченото право на самостоятелно разрешение е налице, когато събраното семейство остане без разрешение за пребиваване по независещи от него причини?
- 4) Съвместима ли е с член 15, параграф 3 in fine и член 17 от [Директива 2003/86/ЕО] национална правна уредба, която не предвижда необходимата и задължителна преценка на обстоятелствата по член 17 от същата директива преди да се откаже подновяване на разрешението за пребиваване на членовете на събраното семейство?
- 5) Съвместима ли е с член 15, параграф 3 in fine и член 17 от [Директива 2003/86/ЕО], с член 6, параграф 1 и член 8, параграфи 1 и 2 от Европейската конвенция за правата на човека, както и с членове 47, 24, 7 и член 33, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз национална правна уредба, която в случаите, когато на кандидата за събиране на семейство е отказано издаване или подновяване на разрешение за пребиваване, не предвижда като действие, предхождащо отказа да се издаде или поднови разрешение за пребиваване на член на събрано семейство, специална процедура по изслушване на ненавършилите пълнолетие лица?
- 6) Съвместима ли е с член 15, параграф 3 in fine и член 17 от [Директива 2003/86/ЕО], с член 6, параграф 1 и член 8, параграфи 1 и 2 от Европейската конвенция за правата на човека, както и с членове 47, 24, 7 и член 33, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз национална правна уредба, която в случаите, когато на кандидата

за събиране на семейство е отказано издаване или подновяване на разрешението за пребиваване, не предвижда процедура, предхождаща отказа да се издаде или поднови разрешение за пребиваване на неговия съпруг, в рамките на която този съпруг да може да се позове на обстоятелствата, посочени в член 17 от Директивата, за да поиска да му бъде предоставена възможност да запази статута си на пребиваващ без прекъсване по отношение на предходния му статут на пребиваване?

[Съдебна практика и] разпоредби от правото на Съюза, на които се прави позоваване

Решение на Съда на Европейския съюз от 27 юни 2006 г., Парламент/Съвет, С- 540/03, EU:C:2006:429

Решение на Съда на Европейския съюз от 14 март 2019 г., Y. Z. и др. (Измама при събирането на семейство), С-557/17, EU:C:2019:203

Съображения 2 и 11 от Директива 2003/86/ЕО

Член 5, параграф 5, член 15, параграф 3, член 16, параграф 3, членове 17 и 18 от Директива 2003/86/ЕО

Член 24, параграфи 1 и 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз

Член 6 от Европейската конвенция относно упражняване на правата на децата

Разпоредби от националното право, на които се прави позоваване

Член 19 от Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (Устройствен закон 4/2000 за правата и свободите на чужденците в Испания и тяхната социална интеграция; наричан по-нататък „Устройствен закон 4/2000“) от 11 януари 2000 г., изменен с Ley Orgánica 2/2009 (Устройствен закон 2/2009). Разпоредбата урежда последиците на събирането на семейството в особени случаи, които включват издаването на разрешение за пребиваване и работа, както и предоставянето на самостоятелно разрешение за пребиваване на съпруга и децата.

Първа допълнителна разпоредба, параграф 4 от Real Decreto 557/2011 por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por Ley Orgánica 2/2009 (Кралски декрет 557/2011 за приемане на Правилник за прилагане на Устройствен закон 4/2000 за правата и свободите на чужденците в Испания и тяхната социална интеграция, изменен с

Устройствен закон 2/2009; наричан по-нататък „Кралски декрет 557/2011“) от 20 април 2011 г. Разпоредбата урежда възможността за издаване на временни разрешения за пребиваване и/или работа при наличието на обстоятелства от икономически, социален или трудов характер и в неуредени случаи от особено значение, както и издаването на индивидуални разрешения за временно пребиваване при изключителни обстоятелства, неуредени в посочения правилник.

Член 58, параграф 3 от Кралски декрет 557/2011. Разпоредбата урежда действието на разрешението за пребиваване на членовете на събраното семейство в зависимост от разрешението за пребиваване на кандидата за събиране на семейство.

Член 59 от Кралски декрет 557/2011. Разпоредбата урежда пребиваването на членовете на събраното семейство, независимо от това на кандидата за събиране на семейство, включително условията и случаите, в които това пребиваване се предоставя, и неговата продължителност.

Член 61 от Кралски декрет 557/2011. Разпоредбата урежда подновяването на разрешенията за пребиваване на основание събиране на семейството, както и формалностите и условията за тяхното издаване, продължителността на пребиваването, изискванията спрямо кандидата за събиране на семейство и лицата, с които той иска да се събере, изискуемите документи, както и друга информация, която следва да се прецени от съответните органи за целите на подновяване на разрешението.

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Жалбоподателката и ненавършилите пълнолетие нейни деца, след събирането им с нейния съпруг и техен баща, са притежавали разрешение за пребиваване на основание събиране на семейството.
- 2 На 22 април 2021 г. всички членове на семейството подават молба за издаване на разрешение за дългосрочно пребиваване. С решение на Subdelegación del Gobierno en Barcelona (представителство на централната власт в Барселона) от 27 май 2021 г. е отказано издаването на разрешение за пребиваване на кандидата за събиране на семейството поради наличието на предходно осъждане. След това, с решение на Subdelegación del Gobierno en Barcelona от 22 юни 2022 г. е отказано издаването на разрешение за дългосрочно пребиваване на жалбоподателката и на двете ѝ ненавършили пълнолетие деца, тъй като кандидатът за събиране на семейството не притежава разрешение за работа и/или пребиваване — обстоятелство, което съставлява неизпълнение на условието по член 61, параграф 3, буква b), точка 1 от Кралски декрет 557/2011.

Основни твърдения на страните в главното производство

- 3 Доводите на страните не са изложени в акта за преюдициалното запитване

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 4 Член 15 от Директива 2003/86/ЕО (наричана по-нататък „Директивата“) установява възможността за предоставяне на самостоятелно разрешение за пребиваване на членовете на събраното семейство в определени случаи. Член 16, параграф 3 от Директивата предвижда, че държавите членки могат да оттеглят или откажат да подновят разрешението за пребиваване на член на семейството при определени условия и в съответствие с член 15 от същата директива. Тези разпоредби са възпроизведени в член 59 от Кралски декрет 557/2011, а от параграф 3 на посочената разпоредба се установява, че разрешението за пребиваване се издава без прекъсване в срока.
- 5 Член 15 от Директивата, към който препраща член 16, параграф 3, предвижда, че „[д]ържавите членки създават разпоредби, осигуряващи предоставянето на самостоятелно разрешение за пребиваване в случай на особено затруднено положение“. Това затруднено положение не е уредено в испанската правна уредба.
- 6 Първа допълнителна разпоредба, параграф 4 от Кралски декрет 557/2011 предвижда предоставянето на разрешения за пребиваване в изключителни случаи, непредвидени в Правилника за прилагане на Устройствен закон 4/2000. Въпреки това изглежда, че тези разпоредби не съответстват на Директивата, тъй като предвиждат вземането на решение при оперативна самостоятелност, която може да бъде широко тълкувана и позволява автоматичното приемане на решения, което СЕС е приел за недопустимо, и която не попада сред правомощията на административния орган към териториалната държавна администрация, тъй като е предоставена на централната администрация.
- 7 Със своята практика СЕС задължава държавите членки да преценяват личните обстоятелства на заинтересованите лица и не допуска възможността за автоматично произнасяне във връзка с оттеглянето на разрешението за пребиваване. Така например, решение от 27 юни 2006 г., постановено по дело Парламент/Съвет (С- 540/03, EU:C:2006:429) установява съвместимостта на разпоредбите от Директивата с основните права, като задължава националните органи да отчитат конкретните обстоятелства във всеки отделен случай на основание на разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 5 и член 17 от Директивата.
- 8 Испанската правна уредба, обаче, не предвижда никаква процедура, в рамките на която заинтересованите лица да могат да сочат личните обстоятелства по член 17 от Директивата и същевременно ненавършилото пълнолетие лице да бъде предварително изслушано в съответствие с

предвиденото в член 6 от Европейската конвенция относно упражняване на правата на децата. Следователно, решенията се произнасят без да се отчита личното положение на членовете на събраното семейство, обикновено деца и съпруги, които веднага подадат в хипотезата на незаконно пребиваване.

- 9 Според запитващата юрисдикция би могло да се приеме, че членовете на събраното семейство, които са загубили разрешението си за пребиваване по независещи от тях причини, се намират в особено затруднено положение. По-конкретно, това важи за ненавършилите пълнолетие лица и лицата, които се намират в положение на структурна дискриминация в обществото, от което идват, като жените от определени държави, в които женският пол е незащитен.
- 10 Отчитайки обстоятелството, че в член 15, параграф 3 е използвана императивната форма „създават“, запитващата юрисдикция счита, че „особено затрудненото положение“ задължително трябва да бъде регламентирано в националното право. По този начин, при загуба на разрешителното за пребиваване по независещи от членовете на събраното семейство причини, какъвто е случаят в главното производство, ще може да се прилага разпоредбата на член 15, параграф 3 от Директивата. Освен това, загубата на разрешението за пребиваване при всички положения настъпва след преценката на личното и семейно положение на съответния член на събраното семейство, каквото е изискването на член 17 от Директивата.
- 11 Според запитващата юрисдикция, испанските органи са се ограничили до това да откажат издаването на разрешение за пребиваване, без да извършат преценка на характера и солидността на семейните връзки на лицето, продължителността на пребиваването и съществуването на семейни, културни и социални връзки в държавата по пребиваване и в страната му на произход, което противоречи на правото на Съюза.